

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 49/10
Люксембург, 1 юни 2010 г.

Решение по съединени дела C-570/07 и C-571/07
José Manuel Blanco Pérez и María del Pilar Chao Gómez/
Consejería de Salud y Servicios Sanitarios, Principado de Asturias

Демографските и географски граници, поставени с действащата в Астурия правна уредба относно създаването на нови аптеки, представляват ограничение на свободата на установяване

Те обаче са съвместими с правото на Съюза, при условие че има възможност да се приспособят, за да не възпрепятстват създаването на достатъчен брой аптеки, които да осигуряват подходящо фармацевтично обслужване в зоните с особени демографски характеристики

Според националното законодателство в Испания създаването на нови аптеки е подчинено на издаването на предварително административно разрешение. Това законодателство се прилага от автономните общности, които определят критерии за отварянето на аптеки.

През 2002 г. автономната общност Астурия (Испания) решава да отправи покана за набиране на кандидатури с оглед издаването на разрешения за откриване на аптека. Това решение се основава на декрета, който урежда дейността на аптеките и аптечните услуги в Астурия. С него се въвежда система за издаване на разрешителни, която ограничава броя на аптеките в определена зона в зависимост от нейното население (по този начин по принцип може да се създаде само една аптека на всеки 2 800 жители, а допълнителна аптека може да бъде създадена само при надвишаване на този праг, и то с над 2000 жители). Системата освен това забранява отварянето на аптека на по-малко от 250 метра от друга аптека. Накрая, декретът определя и критериите за подбор между конкуриращи се фармацевти, като присъжда точки в зависимост от професионалния опит и университетско образование на кандидатите.

José Manuel Blanco Pérez и Pilar María del Chao Gómez са дипломирани фармацевти, които желаят да отворят нова аптека в Астурия, без обаче за тях да се прилага режимът за териториално планиране, произтичащ от действащия в Астурия декрет. Ето защо те обжалват поканата за набиране на кандидатури, отправена от Астурия, както и споменатия декрет.

Тъй като изпитва съмнения относно съвместимостта на действащия в Астурия декрет с принципа на свободно установяване, закрепен в Договора, сезираният по споровете Tribunal Superior de Justicia de Asturias (Испания), се обръща към Съда.

По изискванията, свързани с гъстотата на населението и минималното разстояние между аптеките

В днешното си решение **Съдът приема, че изискванията, свързани с гъстотата на населението и минималното разстояние между аптеките, определени с действащия в Астурия декрет** (а именно минимален брой от 2 800 или от 2 000 жители, обслужвани от една аптека, и минимално разстояние между аптеките от 250 метра), **представляват ограничение на свободата на установяване**. Съдът обаче напомня, че подобни мерки могат да бъдат обосновани, ако отговарят на четири условия: те трябва да се прилагат по недискриминационен начин, да бъдат обосновани с императивни съображения от обществен интерес, да са в състояние да гарантират осъществяването на преследваната цел и да не надхвърлят необходимото за постигането ѝ.

Съдът първо установява, че изискванията, свързани с гъстотата на населението и минималното разстояние между аптеките в областта, се прилагат без дискриминация, основана на гражданството.

По-нататък Съдът приема, че **целта на демографските и географски ограничения, установени с действащия в Астурия декрет, е да се осигури сигурно и качествено снабдяване на населението с лекарствени продукти. При това положение тази цел представлява императивно съображение от обществен интерес, което може да обоснове национална правна уредба като разглежданата в главните производства.**

Освен това Съдът счита, че действащата в Астурия правна уредба може да гарантира постигането на тази цел. Действително Съдът счита, че в отсъствието на всякаква уредба не би могло да се изключи фармацевтите да се съсредоточат на места, които се считат за привлекателни, поради което някои други не толкова привлекателни места биха изпитвали недостиг на фармацевти, способни да осигурят сигурно и качествено фармацевтично обслужване.

Съдът обаче проверява съгласуваността на действащата в Астурия правна уредба с оглед на целта за осигуряване на сигурно и качествено снабдяване на населението с лекарствени продукти. В това отношение той отбелязва, че еднаквото прилагане на основните правила за 2 800 жители и разстояние между аптеките от 250 метра, определени с действащия в Астурия декрет, крие опасността да не бъде осигурен подходящ достъп до фармацевтично обслужване в зони с някои демографски особености. Всъщност, първо, ако условието за минимален брой от 2 800 жители се прилага неизменно в някои селски зони, чието население обикновено е разпръснато и по-малобройно, някои жители биха се оказали извън разумния местен периметър на действие на аптеката, като по този начин ще бъдат лишени от подходящ достъп до фармацевтично обслужване. Второ, в някои зони с висока концентрация на население стриктното прилагане на изискването за минимално разстояние от 250 метра между аптеките би създавало опасност да се стигне до положение, при което предвиденият за една аптека периметър би включвал над 2 800 жители.

При това положение Съдът напомня, че действащият в Астурия декрет е приет в изпълнение на националното законодателство. Поради това той отбелязва, че в националното законодателство се предвиждат някои мерки за корекция, които позволяват да се смекчат последствията от прилагането на основното правило за 2 800 жители. Действително съгласно националното законодателство автономните общности могат да определят групи от населението, по-малки от 2 800 жители, обслужвани от една аптека, когато поради характеристиките на общите критерии прилагането им не позволява разположената в такава зона аптека да се направи по-достъпна за околното население. Освен това съгласно споменатото национално законодателство в зависимост от концентрацията на населението автономните общности могат да разрешат разстояние между аптеките под 250 метра и по този начин да увеличат техния брой в зоните с много висока концентрация на населението. **При тези обстоятелства запитващата юрисдикция трябва да провери дали компетентните органи прилагат правомощията, предоставени от националното законодателство, във всички географски зони с особени демографски характеристики.**

Накрая, Съдът счита, че действащата в Астурия правна уредба не надхвърля необходимото за постигане на преследваната цел за сигурно и качествено снабдяване на населението с лекарствени продукти.

В резултат от това Съдът стига до извода, че условията, свързани с гъстотата на населението и минималното разстояние между аптеките, определени с действащия в Астурия декрет, не са в противоречие със свободата на установяване, доколкото основните правила за 2 800 жители или за разстояние от 250 метра не възпрепятстват създаването на достатъчен брой аптеки, които могат да осигурят подходящо фармацевтично обслужване във всяка географска зона с особени демографски характеристики, което следва да се провери от националната юрисдикция.

По определените с действащия в Астурия декрет критерии за подбор на собствениците на нови аптеки

Предварително Съдът напомня, че едно от изискванията на свободата на установяване е критериите, приложими в рамките на режим за предварително административно разрешение, да не бъдат дискриминационни.

По този въпрос Съдът отбелязва, че по силата на действащия в Астурия декрет към професионалния опит като фармацевт, натрупан в автономна общност Астурия, се добавят още 20 %. Освен това съгласно тази правна уредба когато няколко кандидата имат еднакъв общ брой точки, разрешения се предоставят в поредност, която дава предимство на определени категории кандидати. Сред тях третото място заемат фармацевтите, които са упражнявали професионалната си дейност в автономна общност Астурия. Според Съда тези два критерия се спазват по-лесно от фармацевтите в страната, които най-често упражняват икономическа дейност на нейна територия, отколкото от фармацевтите, които са граждани на други държави членки и упражняват тази дейност по-често в друга държава членка. **Поради това Съдът стига до извода, че тези два критерия за подбор са дискриминационни по характер и че следователно са в противоречие със свободата на установяване.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106